

AMKIT-konsortion toimintasuunnitelma 2018

AMKIT-konsortion strategia vuosille 2017-2020 hyväksyttiin kevään yleiskokouksessa. Strategisia kehittämistavoitteita edistetään vuosittaisilla toimintasuunnitelmillä.

Toiminnan painopisteet vuonna 2018 ovat kirjastojen roolien jäsentäminen avoimessa toimintakulttuurissa ja uusissa oppimisympäristöissä sekä osaamisen yhteisöllinen kehittäminen ja jakaminen.

Vuosittaisten toimenpiteiden vastuu on konsortion johtoryhmällä. Johtoryhmä tekee yhteistyötä avoimuutta ja uusia oppimisympäristöjä edistävien paikallisten, ja kansallisten toimijoiden sekä hankkeiden kanssa.

Kirjastojen roolit avoimessa toimintakulttuurissa

Ammattikorkeakoulujen avoin tiede ja tutkimus on kehittynyt viimeisten parin vuoden aikana avoimen tki-toiminnan jäsentymisenä. OKM:n avoimen toimintakulttuurin kypsyystarkastelun 2016 mukaan useat ammattikorkeakoulut ovat huomioineet strategioissaan, politiikoissaan, ohjeistuksissaan ja osaamisen kehittämisessään avoimuuden näkökulmia.

Erityisesti organisaatioissa, joissa kirjasto on ollut osaltaan kehittämässä avointa toimintakulttuuria, avoimuus on edistynyt ja konkretisoitunut strukturoidusti, mm. tki-toiminnan tulosten, julkaisujen avoimen saatavuuden edistämiseksi (avoin julkaiseminen, rinnakkaistallentaminen). Kirjastot ovat maltillisesti osallistuneet myös tki-toiminnassa kerättävien aineistojen avoimen saatavuuden eli datanhallinnan keskusteluihin. Keskustelut ovat koskeneet aineistonhallintasuunnitelmia sekä datan käsittelyprosessia, tallennuspaikkoja ja kuvailua. Avointen tki-menetelmien kehittämiseen ja käytön edistämiseen kirjastot ovat osallistuneet toistaiseksi maltillisesti.

Kirjastojen osallistuminen avoimen toimintakulttuurin kehittämiseen edellyttää työtehtävien ja palveluiden uudelleen muotoilemista. Vuoden 2018 aikana on tarvetta jäsentää yhteisessä keskustelussa, mitkä ovat kirjastojen roolit avoimessa toimintakulttuurissa. Tavoitteena on tunnistaa keskeisiä elementtejä ja lisätä kirjastojen ymmärrystä ja mahdollisuuksia tehdä omia päätöksiä ja ratkaisuja paikallisesti.

Kirjastojen roolit uusissa oppimisympäristöissä

Uudet oppimisympäristöt hyödyntävät avoimen oppimisen käsitettä. Oppimisympäristö ja avoin oppiminen eivät ole yksiselitteisiä käsitteitä. Tässä toimintasuunnitelmassa avoimilla oppimisympäristöillä tarkoitetaan opetuksen järjestelyjä ja ajattelutapaa, jossa oppimisen esteet ja haasteet ovat mahdollisimman matalat. Edellytyksenä on usein moniammatillinen yhteistyö, yhdessä suunnitteleminen ja tuottaminen (co-creation) sekä myös, että opiskelija osallistuu oppimisensa suunnitteluun ja ympäristön rakentamiseen. Uusilla oppimisympäristöillä voidaan tarkoittaa esim. hankkeissa oppimista, hackathoneja, jameja, sprinttejä, thinktankeja ja LivingLabeja. Myös verkossa oleva palvelu ja sen kehittäminen voidaan ajatella sisältyväksi uusiin oppimisympäristöihin.

Kirjastot eivät ole vieneet osaamistaan uusiin oppimisympäristöihin kovin aktiivisesti. Minkälaisia oppimisympäristöjä on olemassa, kuinka niihin voi osallistua ja minkälaista osaamista kirjastoissa on, jota voidaan hyödyntää erilaisissa oppimisympäristöissä.

Vuoden 2018 aikana konsortion tavoitteena on jäsentää uusia oppimisympäristöjä, kirjastojen rooleja niissä sekä jakaa kokemuksia osallisuudesta ja osaamisen kehittämisestä.

Osaamisen ja yhteisöllisyyden vahvistaminen

Konsortion tavoitteena on tunnistaa ja varautua työn murrokseen sekä tulevaisuuden trendien ja työskentelytapojen vaikutuksiin kirjastotyössä. Kirjastojen henkilöstöä osallistetaan pohtimaan omaa muuttuvaa rooliaan ja työtään tulevaisuuden työympäristöissä ja –tavoissa.

Strategian valmistelutyössä työryhmien työskentelyä toivottiin suunnattavaksi tiiviimmin konsortion strategisten päämäärien toteuttamiseen sekä osaamisen kehittämiseen ja yhteisöllisyyden tukemiseen. Tavoitteen toteuttaminen edellyttää työryhmien toiminnan uudistamista.

Osaamisen ja verkostojen kehittäminen on olennainen osa strategian tavoitteiden toteutumista.

Konkreettisia toimenpiteitä 2018

- Konsortio järjestää seminaareja, työpajoja, webinaareja ja tapahtumia
- Konsortio kerää hyviä käytäntöjä, tuottaa yhteisiä materiaaleja ja mahdollistaa avoimen toimintakulttuurin ja uusien oppimisympäristöjen kokemusten jakamisen amk-kirjastojen henkilöstön kesken
- Kirjastojen käytössä olevia järjestelmiä ja työvälineitä kehitetään tukemaan avoimuutta ja toimimista uusissa oppimisympäristöissä
- Konsortio tekee yhteistyötä paikallisten ja kansallisten toimijoiden ja hankkeiden kanssa sekä viestii näistä amk-kirjastojen henkilöstölle
- Konsortio aktivoi amk-kirjastoja osallistumaan paikallisesti, kansallisesti tai kansainvälisesti avoimen toimintakulttuurin ja uusien oppimisympäristöjen koulutuksiin, seminaareihin, työpajoihin, tapahtumiin, konferensseihin, teemaviikkoihin, Erasmus-vaihtoihin ja hankkeisiin sekä jakamaan kokemuksiaan Kreodissa ja muissa alan lehdissä sekä UAS-journalissa ja muissa alan ulkopuolisissa foorumeissa.

LIITE 1: THESEUS-SUUNNITELMA VUODELLE 2018

LIITE 2: KONSORTION TYÖRIHMASTO 2018-2020

LIITE 1

THESEUS-SUUNNITELMA VUODELLE 2018

Tiina Tolonen & Minna Marjamaa

Visio:

Theseus profiloituu amkien täyden palvelun avoimen julkaisemisen alustaksi. Syksyllä 2018 Theseuksessa toimivat prosessit muihin tietojärjestelmiin (mm. Justus, Virta ja PAS) ja arkistointiin. Palvelun etusivu tarjoaa kattavan näkymän amkien avoimeen julkaisemiseen.

Tavoitteet:

Kaikki Suomen ammattikorkeakoulut tallentavat julkaisujaan, rinnakkaistallennuksiaan ja opinnäytetöitään Theseukseen. Justus toimii julkaisutietojärjestelmänä ja sen kautta syötetään tiedot niin Theseukseen kuin Virtaan, Vipuseen ja Juuliin. Opinnäytetyöt siirtyvät PASiin Theseuksesta ja Theseuksessa julkaisemattomien töiden osalta toimii myös yhteinen arkistointi. Theseuksen ulkoasu on uudistettu ja palvelee paremmin julkaisujen tarpeita.

Kehitettävät kohteet:

1. Justus–Theseus -siirto

CSC aloittaa alkuvuodesta Justus–Theseus -yhteyden kehittämisen yhdessä Kansalliskirjaston kanssa. Tavoite on, että Theseukseen julkaisutiedot ja rinnakkaistallenne PDF-muodossa syötetään jatkossa Justuksen kautta ja virheet korjataan myös Justuksessa.

2. Opinnäytetöiden arkistointi ja PAS-siirto

Theseukseen tallennetut työt alkavat siirtyä PASiin heti kun se valmistuu vuonna 2018. Vuoden aikana selvitetään edelleen Theseukseen tallentamattomien julkisten töiden arkistointia ja yritetään löytää rahoitusta yhteiselle arkistointiratkaisulle.

3. Metadatatpäivitys Theseuksen julkaisujen tallennuslomakkeelle

Kansalliskirjasto on tehnyt metadatasuosituksen ja tämä suositus otetaan käyttöön alkuvuonna 2018 Theseuksessa. Kansalliskirjasto on luvannut, että Theseuksessa voitaisiin tehdä julkaisujen tallennuslomakkeen päivitys helmikuun lopun aikaan. Justus–Theseus -siirrosta tulee lisää OKM:n kenttiä, jotka täytyy huomioida lomakkeella ja Theseuksen käyttöliittymässä.

4. **Jyväskylä-yhteyden selvittäminen**
Arenen toimeksiannosta selvitetään Jyväskylän yliopiston kiinnostusta ryhtyä Theseuksen ylläpitoon.
5. **Theseuksen ulkoasun uudistus opinnäytetyöarkistosta amkien avoimen julkaisemisen täyden palvelun taloksi**
Theseuksen etusivu ei nosta tarpeeksi hyvin esille julkaisuja ylemmän tutkinnon opinnäyteytötä ja graafinen ulkoasu on uudistettu edellisen kerran vuonna 2013. Graafinen ulkoasu päivitetään ja etusivun rakenne muutetaan niin, että etusivu tarjoaa rinnakkaistallenteita ja omia julkaisusarjoja paremmin esille.
6. **Theseusta nostetaan entistä paremmin esille amkeissa ja kansainvälisesti avoimen toimintakulttuurin alustana**
Rinnakkaistallentamista promotoidaan ja Theseuksen toimintamallia opastetaan edelleen ja nostetaan esille.
7. **Theseus-seminaari Kansalliskirjaston kanssa**
Ajankohta syksy 2018.
8. **Avoimen toimintakulttuurin työpajat ja webinaarit keväällä ja syksyllä 2018**

LIITE 2

KONSORTION TYÖRIHMASTO 2018-2020

EDELLISET TYÖRYHMÄKAUDET

Konsortion työryhmien toimintakaudet ovat olleet noin 2 vuotta, jonka jälkeen niiden tehtäviä on tarkasteltu uudelleen. Edellinen kausi oli vuosina 2015-2016. Vuosikokous 23.11.2016 pidensi konsortion työryhmien ja ohjausryhmien toimikautta kesään 2017.

TYÖRYHMIEN UUDISTAMISEN VALMISTELU

Keväällä 2017 kartoitettiin työryhmien puheenjohtajien näkemyksiä työryhmien tilanteista ja meneillään olevista ajankohtaisista asioista.

Konsortion työryhmien uudistamista valmisteltiin strategiatyötä jalkauttavassa joryn webinaarissa 29.5.2017 ja 30.8.2017 sekä puheenjohtajan, sihteerin ja talousvastaavan palaverissa 7.9.2017.

Jory käsitteli työryhmäehdotusta kokouksessaan 13.6.2017 ja päätti, että valmistelua jatketaan kevään webinaarin ehdotuksen pohjalta. Jory hyväksyi 5.10. kokouksessaan päivitetyn ehdotuksen käsiteltäväksi KIRJOseminaarissa 13.10. Tarkoituksena on, että konsortion vuosikokous 22.11. hyväksyy työryhmämuutoksen pääperiaatteet.

UUSI TYÖRIHMASTO TOTEUTTAA KONSORTION STRATEGIAA

AMKIT-konsortion kevään vuosikokous 2017 hyväksyi strategian vuosille 2017-2020.

Työryhmien työskentelyä toivottiin suunnattavaksi tiiviimmin konsortion strategisten päämäärien toteuttamiseen sekä osaamisen kehittämiseen ja yhteisöllisyyden tukemiseen.

MIKÄ MUUTTUU

Konsortion strateginen ja toiminnallinen yhteistyö kootaan neljän verkoston muodostamaksi kokonaisuudeksi 2018-2020.

Konsortion nykyisten työryhmien toiminta siirretään osaksi uusia verkostoja ns. verkostojen teemoiksi.

Verkostojen toiminnan tavoitteena on amk-kirjastotyön edellyttämän osaamisen kehittäminen, näkyväksi tekeminen ja jakaminen erilaisia materiaaleja, koulutuksia, seminaareja, webinaareja, some-keskustelukanavia, tai tms. suunnittelemalla ja tuottamalla.

Jory ja kirjo valmistelevat vuosittain verkostojen teemat, toimeksiannot ja vastuuhenkilöt, jotka vahvistetaan konsortion syksyn yleiskokouksessa osana konsortion toimintasuunnitelmaa ja talousarviota. Teemoissa toteutuvat konsortion strategiset linjaukset ja osaamisen kehittäminen.

Jory nimeää teeman vastuuhenkilön kanssa teeman toimijat avoimella kutsulla. Teeman vastuuhenkilön tehtävänä on täsmentää teeman toimeksiantoja ja tavoitetta, huolehtia että tehtävä ja tavoite etenevät tehokkaasti, laadukkaasti ja aikataulussa sekä viestiä teeman toiminnasta riittävästi ja sopivilla foorumeilla. Vastuuhenkilö raportoi jorylle teeman etenemisestä.

Jory järjestää verkostojen yhteisiä tapaamisia 1-2 kertaa vuodessa.

AMKIT-KONSORTION TYÖRIHMASTO 2018

1. Avoin toimintakulttuuri –verkosto

Teemat:

- 1) Datanhallinta ja kuvailu (aiemmin metadata-työryhmä)
- 2) E-aineistojen avoin saatavuus (aiemmin e-aineistotyöryhmä)
- 3) Avoimen toimintakulttuurin edistäminen (aiemmin viestinnän työryhmä)
 - Viestintävastuut sisältyvät jatkossa tiiviimmin konsortion asiantuntija- ja hallintotehtäviin.
 - Kreodin päätoimittaja ja toimituskunta vastaa lehden tuottamisesta

2. Uudet oppimisympäristöt -verkosto

Teemat:

- 1) Työelämän informaatiolukutaito (aiemmin pedagoginen työryhmä)
- 2) Asiakaspalvelua verkkoympäristössä
- 3) Kirjaston roolin jäsentäminen uusissa oppimisympäristöissä
- 4) Kirjaston ja opetuksen yhteistyön vahvistaminen

3. Järjestelmäverkosto

Theseus-asiantuntijoiden ja järjestelmäryhmän yhteistyötä tiivistetään.

1) Kirjaston järjestelmät

Järjestelmäryhmä jatkaa nykyisellä toimeksiannolla ja kokoonpanolla, vahvistettuna Theseus-asiantuntijoilla vuoteen 2020, tai kunnes kirjastojen taustajärjestelmän hankinta ja käyttöönotto on toteutettu onnistuneesti.

- Kirjastojen taustajärjestelmä
- Asiakasliittymä Finna

2) Theseus

- Theseuksen asiantuntijatyön kehittäminen (konsortion sisäinen)
- Laatupalaverit Kansalliskirjaston kanssa

4. Ajankohtaisverkosto

Jory asettaa joustavasti popup-teemoja

- AMK-kirjastopäivien suunnittelu 2019
- Kirjastotyön muutos